

DEN NORSKE KIRKE BIRI MENIGHETS RÅD

dek 303

Kultur- og kirkedepartementet	
Boknr. 200800738	Dato 3.9.08
Kode Ki-501	Beh.

Kultur- og kirkedepartementet,
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Arkivkode: Dato:
08/00293-3 08/00293-3 Gunhild Ekerhaugen 008 02.09.2008

Styrket demokrati i Den norske kirke - hørings svar

Biri menighetsråd synes det er meget beklagelig at innstillingen ble utsendt i ferien. Dette har medført en altfor kort høringsfrist. Samtidig er man glad for å kunne få uttale seg om spørsmål som er meget viktige for den fremtidige kirke, og gir følgende uttalelse:

5 Valgordninger

5.1. Valg av menighetsråd

Enig i arbeidsgruppens innstilling. Gjeldende ordning tilfredstiller kravene for å være en demokratisk ordning. Utfordringene ligger i hovedsak i å få økt valgdeltakelse.

5.2 Valg av kirkemøte og bispedømmeråd

Enig i arbeidsgruppas innstilling. Denne endringen må være fornuftig å foreta, en setter fokus på at det handler om styringen av kirka som helhet.

5.2.1 Øke antall leke medlemmer i Kirkemøtet (og bispedømmerådet)

- I hovedsak enig i arbeidsgruppas innstilling. Tanken om at å øke antall leke medlemmer i Kirkemøtet og bispedømmerådet for å styrke demokrati og mangfold synes å ha noe for seg, det innebærer mulighet større bredde og bedre representativitet. Samtidig må en vurdere størrelsen på rådsorganene, slik at de ikke blir uforholdsmessig store og "uhåndterlige". Å foreta en differensiering mellom bispedømmene i forhold til antall kirkelige medlemmer, synes også å være et positivt grep. (Kan vel på en måte sammenliknes med mandatfordelingen i Stortinget.) Det er ikke rettferdig at for eksempel Nord-Hålogaland bispedømme med 200 694 kirkemedlemmer skal ha samme antall representanter som Borg med 501 550 medlemmer. Forslaget om at det skal være fra 7-9 leke medlemmer i Kirkemøtet fra hvert bispedømme er greit- og er en forsiktig differensiering. Menighetsrådet.

- Enig i at representasjon fra samisk kirkeliv og døvemenighetene i bispedømmeråd og kirkemøte videreføres

- Enig i at det ikke foretas endringer i den ordinerte tjenestes representasjon i bispedømmeråd og Kirkemøte.

Postadresse:	Telefon sentralbord: 61146480	Telefaks:	61146481
ØVRE TORVGT. 24B, 2815 Gjøvik	Telefon saksbeh: 61 14 64 80	Bankgiro:	20102301839
	Mail: post@gjovik.kirken.no		

- Menighetsrådet mener at ordningen med at leke kirkelig tilsatte velger sine representanter til bispedømmeråd/kirkemøte bør opphøre. Leke kirkelig tilsatte kan være valgbare og ha stemmerett på lik linje med øvrige leke kirkemedlemmer.

- Enig i at ordningen med å velge 5 medlemmer av Kirkemøtet på fritt grunnlag opphører. Kirkemøtets representanter fra hvert bispedømme utgjør bispedømmerådet. Dette må en si seg enig i er en god konklusjon å trekke, når utgangspunktet er å legge til rette for styrket demokrati i DNK.

5.2.2 Etablering av reelle valgalternativer. Innføring av preferansevalg.

- Enig i at det må innføres ordninger for valg til Kirkemøtet/bispedømmerådene som sikrer at velgerne kan få klare alternativer. Dagens ordning tillegger nominasjonskomiteen alt for stor makt. Valglistene bør settes opp alfabetisk og velgerne må krysse av for de medlemmer de ønsker å gi sin stemme til.

- Forslaget med å innføre preferansevalg sikrer mulighet for at andre grupperinger kan stille supplerende kandidater. Men dette virker meget komplisert både når det gjelder stemmegivning og ikke minst opptelling av valglistene. Menighetsrådet går ikke inn for preferansevalg.

Uansett hvordan nominasjon og valg foretas, vil det bli et rent personvalg. Derfor er det viktig at det stilles krav til og forbedring av presentasjonen av de ulike kandidater, slik at det for velgerne tydeliggjøres hva de forskjellige kandidater står for.

5.2.3 Økt bruk av direkte valg

- Menighetsrådet er enig i at det kan være nyttig å prøve ut både ordningen med direkte valg og en kombinasjonsordning av direkte og indirekte valg slik som det beskrives i innstillingen.

5.4 Konsekvenser av arbeidsgruppens forslag

6 Ytterligere forslag til tiltak for å styrke oppslutningen ved de kirkelige valgene

6.1 Tid og sted for valgene

- Erfaringene med kirkelig valg samtidig med Stortingsvalget tilsier at dette er en god ordning. Menighetsrådet mener at kirkelige valg bør være hvert 4. år og da samtidig med Stortingsvalget.

- I så stor grad det er mulig bør de kirkelige valg ha samme åpningstider som de øvrige offentlige valg som skjer samtidig.

- Arbeidsgruppen foreslår at de kirkelige valg finner sted i lokaler i umiddelbar nærhet til stedet for de politiske valg. Her burde man gå lengre og heller sikre at de kirkelige valg kan foretas på samme stemmested/i samme bygning som de politiske valg. Men selvfølgelig som helt adskilte valg. Det må ikke bli opptil de enkelte kommunale valgstyrene å avklare lokalisering av de kirkelige valg. I mange stemmekretser vil det ikke være alternative bygninger å holde de kirkelige valg i, i den umiddelbare nærhet av det lokale som benyttes til de politiske valg, og da vil en ikke kunne få gjennomført valgene samtidig og heller ikke oppnå den ønskede effekt.

- Det er viktig å legge til rette for mulighet til forhåndsstemming. Denne muligheten må gis på sentrale og tilgjengelige steder i soknet!

6.2 Valgkort. Informasjon om stemmerett og valgbarhet, tid og sted for valgene.

6.3 Manntall basert på DNKs medlemsregister

6.6 Informasjon om nominasjonssystem og nominasjonsprosess. Presentasjon av kandidatene.

- Enig i konklusjonene under disse punktene. Det er viktig å få kunngjort valgene til alle medlemmer og gi mye informasjon og oppmerksomhet rundt valgene. Det er en selvfølge at

det kirkelige manntall baseres på medlemsregistret; forutsetningen er da at et riktig og kontinuerlig oppdatert medlemsregister ligger til grunn.

- Det ligger en utfordring i at valgkretsene i kommunen ikke har sammenfallende grenser med soknene.

6.4 Stemmerett i annet sokn enn bostedssoknet

- Dette er et viktig punkt som en bør utrede konsekvensene av nærmere før en tar beslutning. Ordningen kan være aktuell for studenter som oppholder seg midlertidig i annet sokn enn bostedssokn.

6.5 Elektronisk stemmegivning

- Enig i konklusjonen.

6.7 Senket stemmerettsalder

- Menighetsrådet mener at en bør ha samme aldersgrense for stemmerett og valgbarhet ved de kirkelige valg som ved de politiske valg.

6.8 Tiltak for å stimulere ungdom til deltakelse i det kirkelige demokratiet

- Dette er et vanskelig punkt. Det er viktig å stimulere alle kirkemedlemmer til å delta i det kirkelige demokrati, men det er vanskelig å gå inn for å tallfeste at en viss prosentandel på valglistene skal utgjøres av en spesiell aldersgruppe. På nasjonalt/regionalt plan kan det være mulig å få til, på lokalt plan vil det være mye avhengig av soknenes størrelse, geografisk beliggenhet og befolkningens alderssammensetning.

6.9 Tiltak for å gjøre det mer attraktivt å påta seg kirkelige verv

- Menighetsrådet er enige i at verv som medlem i kirkemøte og bispedømmeråd bør godtgjøres/frikjøp. Om dette skal videreføres til også å gjelde menighetsråd, er det ulik oppfatning om i menighetsrådet. Noen mente at å være medlem i menighetsråd må sees på som et frivillig verv – og gjøre en innsats på lokalt plan er mer en tillits- og æressak.

6.11 Tiltak for skolering av rådsmedlemmer

- Det er meget viktig at nyvalgte rådsmedlemmer gis god opplæring!

6.12 Administrativ kapasitet og skolering i forberedelse og gjennomføring av valg

- Dette er kjempeviktig! Det må være nok administrativt personell til at de kirkelige valg kan gjennomføres på en profesjonell måte på alle nivåer.

6.13 Endring av betegnelse fra "råd" til "styre"

- Det kan være klargjørende med en endring i betegnelse. Det er i hvert fall viktig at mandat- og myndighet for de forskjellige organ er klart avgrenset. I dag kan vi vel egentlig slå fast at de kirkelige organ fungerer både som rådgivende organ og styringsorgan. Kanskje kan man med fordel gjøre organene til mer myndighets- og styringsorgan og dermed endre navnene. En bør nok utrede dette nærmere, både oppgavefordeling og navn, før en tar stilling til endring av betegnelse.

7.2 Ordning for utvelgelse av proster

Snarest mulig bør bispedømmerådet forestå tilsetting av proster.

10 Økonomiske og administrative konsekvenser av arbeidsgruppens forslag

- Kjempeviktig at det gjøres en seriøs vurdering av hva det innebærer både økonomisk og administrativt og kunne tilrettelegge for og gjennomføre de kirkelige valg på en kvalitativ og profesjonell måte. Det er en forutsetning at det tilføres friske midler til dette på alle nivå. Kan

ikke se at det i beregningen er tatt med kostnader til utstyr for å gjennomføre valgene – som for eksempel valgurner. Det er ”ymse” det som hittil er benyttet rundt omkring: pappesker, postkasser, kollektbøsser etc. Her bør det være en viss standard på det som benyttes, men også dette medfører kostnader. I stor grad er dette en engangskostnad, men det er viktig å få midler til også dette.

Gunhild Ekerhaugen
Saksbehandler